

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 30

Uçuş hizmetleri tazminat kanunu tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 12 arkadaşının Uçuş hizmetleri tazminat kanunu teklifi ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/322, 2/174)

Uçuş hizmetleri tazminat kanunu tasarısı (1/322)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-1881/3674

19 . 11 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 15 . 11 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Uçuş hizmetleri tazminat kanunu tasarısı» ile gerekçesi ve eki cetvel ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
İsmet İnönü

GEREKÇE

1. Hava Kuvvetlerinin asrın tekâmül icaplarına göre 1952 yılında jet tayyareciliğine intikali ile bu sınıfın pervaneli tayyare uçuş hizmetine nazaran daha yıpratıcı olması, Uçuş Tazminat Kanununda bâzı değişiklikleri zaruri kılmıştı. Böylece gerek mesleki teşvik ve gerek uçuş hizmeti yıpranmasını karşılamak maksadıyla 1956 yılında 6725 sayılı Kanunla jet tayyareciliği uçuş hizmetleri tazminatı, maaşların % 100 nisbetine yükseltilmiş, bu suretle 5950 sayılı pervaneli tayyare pilotluğu Uçuş hizmetleri tazminat Kanunu ile hizmetle mütenasip uçuş tazminatları ayarlanmış bulunmakta idi.

1959 yılında 7244 sayılı Kanunla bütün aylıklar birer misli artırılmış olduğu halde uçuş tazminatlarının da otomatikman maaşa nisbetle artması gerekirken dondurularak eski maaşlara göre aynen bırakılmıştır.

Bilâhara 10 Haziran 1959 tarihinde 7345 sayılı Kanunla pervaneli tayyare pilotlarının uçuş tazminatları yüzde elliden yüzde seksene, pervaneli tayyare uçuş ekibinin tazminatları ise yüzde otuzdan yüzde altmış nisbetine yükseltilmiştir. Bu kanunda 7244 sayılı Kanuna bir atıf bulunmamakla beraber, 7244 sayılı Kanun bütün tazminatları dondurduğundan 7345 sayılı Kanundaki tazminatların da aynı esaslar dâhilinde, yani 7244 sayılı Kanundan evvelki maaş hadleri üzerinden ödenmesi gerekiyordu. Fakat Danıştayın takarrür eden içtihatları muvacehesinde bütün pervaneli tayyare pilotlarına 7345 sayılı Kanunla yükseltilen hadler üzerinden tazminat ödemek mecburiyetinde kalmıştır. Neticede pervaneli tayyare pilotları jet pilotlarına nazaran yüzde altmış iki nisbetinde fazla uçuş tazminatı almaya başlamışlardır. Bu hal iki hizmet sınıfı arasında, hizmetin aleyhine olarak büyük farklar meydana getirmiş ve dolayısıyla jet pilotları arasında haklı olarak moral kırıklığına sebebiyet vermiştir.

Bu adaletsizlik aşağıdaki misalde açıkça görülecektir.

Rütbe	Jet pilotu uçuş tazminatı	Pervaneli tayyare pilot uçuş tazminatı	Pervaneli uçuş ekibi tazminatı
Teğmen	225	360	270
Binbaşı	550	880	660
Albay	875	1 400	1 050

Yukarda umumi olarak belirtilen ve Hava Kuvvetleri uçucularının büyük bir kısmını teşkil eden jet pilotlarının üç yıldan beri mağduriyetlerini tevlideden sebeplerin giderilmesi müstaecliyet ve zaruret kesbettiğinden bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

2. Uçuş tazminatı, uçuş hizmetine mâtuf olduğuna göre en fazla uçuş hizmet senesine sahip olan ve dolayısıyla o nisbette yıpranan bir uçucunun en yüksek tazminatı alması icabeder. Halbuki halen meriyette bulunan 6725 ve 7345 sayılı kanunlarla uçucu personelin aldığı tazminat, hizmet senesi karşılığı olarak değil rütbe maaşlarının yüzdelerine bağlı olarak verilmektedir. Tatbikatta, çeşitli ihtisas okullarını bitiren personel, aldıkları kademlerle emsallerinden erken terfi etmek suretiyle üst derece maaş ve netice olarak daha fazla uçuş tazminatı almaktadırlar. Bu durum, kıtada fiilen uçan diğer subayların ve bilhassa assubayların aleyhine tecelli etmektedir ki, bu da hizmet ve tazminat münasabetlerine aykırı düşmektedir. Bu tasarı «Uçuş tazminatı; fiili uçuş yıpranmasının ve bir hayat rizikosunun karşılığıdır.» prensibine istinadettirilerek bütün uçuş personelinin uçuş tazminatlarını fiili uçuş hizmetlerine göre tanzim etmektedir.

Tasarıya ekli, verilecek uçuş tazminat miktarlarını tesbit eden cetvel yukardaki esaslar göz önünde tutulmak suretiyle :

a) Rütbe esasına göre değil; uçuculuk süresine göre ve her iki yılda bir artacak şekilde düzenlenmiştir.

b) Tazminat miktarı; Danıştay kararına göre halen pervaneli pilotlara verilmekte olan miktarların albay maaşı yüzdelerine bağlanmış şeklindedir.

c. Uçuş ekibi tazminatları da aynı şekilde tesbit edilmiş olup pilot tazminatlarının takriben yüzde altmışı seviyesindedir.

3. Meriyette olan 5950, 6725 ve 7345 sayılı kanunlar muvacesesinde, jet pilotunu pervaneliye veya pervaneli tayyare pilotunu jet statüsüne nakilde birçok idari ve kanuni mahzurlarla karşılaşmakta ve bu hal askerî hizmetin ifasını güçleştirmektedir. İlgili kuvvetler komutanlıklarına; mevcut tayyare, teçhizat ve materyal durumu dikkat nazarına alınarak, hizmetin lüzum ve ihtiyaca göre ifası bakımından bir elâstikiyet ve yetki tanınması icabetmektedir. Bu eihet de, kanun tasarısında halledilmiş bulunmaktadır.

4. Bugünkü uçuş hizmetleri, müttekâmil tayyare tipleri ile pilotlardan eskiye nisbetle daha üstün fizikî kabiliyetler talebetmektedir.

Meslekî bilgi ve tecrübelerden elde edilen istifadenin devamını sağlamak üzere bâzı ileri muasır devletler hava kuvvetlerinde 20 yıl civarında uçuş hizmetine sahip pilotlardan uçuş mükellefiyetleri kaldırılmış ve bu gibilerin uçuş melekelerinin kaybolmaksızın asgari uçurularak veya muayyen bir süre için uçuş mükellefiyetlerin affolunarak yine branşlarında istihdam ile tecrübe ve bilgilerinden faydalanılması eihetine gidilmiştir. Sunulan Uçuş tazminat kanunu tasarısında bu husus da dikkate alınmış, muayyen uçuş tazminat yılına sahip tecrübeli pilotların, ihtiyaç görüldüğünde, statüleri değiştirilmeksizin geri hizmetlerde ve karargâhlarda istihdamları imkân dâhiline sokulmuştur.

5. Paraşütle atlama; fizikî ve ruhi bakımdan personelin en yüksek seviyeye ulaşmasını istediğinden, bu meslekin de yıpratıcılığı ve kazaları sebebiyle sakatlık ve ölüm halleri de nazara alınarak, bu tasarı ile askerî paraşütçülerimizin de uçuş tazminatından faydalanmaları sağlanmıştır.

6. 7345 sayılı Kanunun geçici 6 nci maddesi 1.7.1952 tarihi ile 1.4.1956 tarihi arasında

uçuş hizmeti kazalarında sakat kalıp mâlûl gazi olarak ayrılmış bulunanlara 15 bin lira tazminat verilmesi hükmünü vaz'etmiştir. Kanun vâzının aynı tarihler arasında şehidolanlarla sakat kalarak Hava Kuvvetlerinin yer hizmetlerinde çalışmaya devam edenlerden bu tazminatı esirgemek istediği düşünülmemektedir. Bu itibarla ve aynı zamanda şehit yetimlerinin ve mâlûllerinin sızlanmalarının önüne geçilmesi ve dolayısıyla hakkın tecellisi için bir geçici madde ile bu gibilerin tazminat haklarının korunması ciheti sağlanmıştır.

7. Malî portre : Bu tasarı, bütçedeki belirli tahsisata nazaran iki milyon liralık bir fazlalık göstermekte ise de, gerek 1962 ve gerek 1963 malî yıllarında bütçeye bir külfet tahmil etmiyecek ve bu fark M. S. B. bütçesi içinden karşılanacaktır.

Tasarının hazırlanmasındaki esas fikir, tazminatların artırılması olmayıp bir ayarlama ve kazai mercilerce teslim edilen hakkın hizmet ve yıpranma ölçüleri dâhilinde âdilâne dağıtımındır.

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 12 arkadaşının Uçuş hizmetleri tazminat kanunu teklifi (2/174)

27 . 3 . 1962

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Uçuş hizmetleri tazminat Kanunu (gerekçesi ile beraber) arz edilmiştir. Gereken işlemin yapılmasını saygı ile dileriz.

İstanbul Senato Üyesi <i>Rifat Öztürkçine</i>	Kars Milletvekili <i>Bahtiyar Vural</i>	Mardin Milletvekili <i>Mehmet Ali Arıkan</i>	Yozgat Senato Üyesi <i>Neşet Çetintaş</i>
Trabzon Senato Üyesi <i>Yusuf Demirdağ</i>	Ankara Milletvekili <i>İlyas Seçkin</i>	Aydın Milletvekili <i>Reşat Özarda</i>	Samsun Senato Üyesi <i>Cahit Tokgöz</i>
Kayseri Milletvekili <i>Vedat Âli Özkan</i>	Ordu Milletvekili <i>Ata Bodur</i>	İzmir Senato Üyesi <i>İzzet Birand</i>	İzmir Milletvekili <i>Saim Kaygan</i>
İzmir Milletvekili <i>Mehmet Ali Aytas</i>			

Uçuş hizmetleri tazminat kanunu gerekçesi

1. Hava Kuvvetlerinin asrın tekâmül icaplarına göre 1952 yılında JET tayyareciliğine intikali ile bu sınıfın pervaneli tayyare uçuş hizmetine nazaran daha yıpratıcı olması, Uçuş tazminat Kanununda da bâzı değişiklikleri zaruri kılmıştı. Böylece gerek mesleki teşvik ve gerekse uçuş hizmeti yıpranmasını karşılamak maksadıyla 1956 yılında 6725 sayılı Kanunla JET tayyareciliği uçuş hizmetleri tazminatı, maaşların % 100 nisbetine yükseltilmiş, bu suretle 5950 sayılı Pervaneli tayyare pilotluğu uçuş hizmeti tazminat Kanunu ile hizmetle mütenasip uçuş tazminatları ayarlanmış bulunmakta idi.

1959 yılında 7244 sayılı Kanunla bütün aylıklar birer misli artırılmış olduğu halde uçuş tazminatlarının da otomatikman maaşa nisbetle artması gerekirken dondurularak eski maaşlara göre aynen bırakılmıştır.

Bilâhara (1 Temmuz 1959 tarihinde) 7345 sayılı Kanunla pervaneli tayyare pilotlarının uçuş tazminatları % 50 den % 80 ne pervaneli tayyare uçuş ekibinin tazminatları ise % 30 dan % 60 nisbetine yükseltilmiştir. Bu kanun 7244 sayılı Maaş Kanunundan sonra yürürlüğe girdiğinden ve mezkûr kanuna atıf yapılmadığından pervaneli tayyare pilotları ve uçuş ekibine

zamlı aylıklarına göre tazminat verilmesi icabetmiş ve fakat JET tayyareciliği uçuş hizmetleri tazminatlarına nisbetle daha yüksek olması dolayısıyla gayriâdil bulunması ve husule getireceği menfi tepki dikkate alınarak JET tayyareciliği uçuş tazminatlarını geçmemesi için bu da eski hali ile yani zamsız maaşlarına göre bırakılmış ve artmış olan tazminatlar ödenmemiştir. Pervaneli tayyare pilotlarının Yüksek Danıştaya müracaatları ve dâvayı kazanmaları neticesinde pervaneli tayyare pilotları JET pilotlarına nazaran % 62 nisbetinde fazla uçuş tazminatı almaya başlamıştır. Bu hal iki hizmet sınıfı arasında hizmetin aleyhine olarak büyük farklar meydana getirmiş ve dolayısıyla JET pilotları arasında moral kırılığına sebeb olmuştur.

Bu adaletsizlik aşağıdaki misalde açıkça görülecektir.

Rütbe	Jet pilotu uçuş tazminatı	Pervaneli tayyare pilot Uçuş tazminatı	Pervaneli uçuş ekibi tazminatı
Tgm.	225	360	270
Bnb.	550	880	660
Alb.	875	1 400	1 050

Bu aksaklık ve adaletsizliğin bir an evvel giderilmesini sağlamak maksadiyle 1960 yılında mevcut kanunlar günün şartları ve hizmet icapları da pilotlar arasında zararlı tefrik yapmaksızın bütün pilotlara şâmil ve bir seviyede tutmak maksadiyle bir kanun teklifi Kurucu Meclise sevk edilmiş idi. Ancak bir kısım encümenlerden geçmesine ve tasvibedilmesine rağmen Kurucu Meclisin yeni Anayasaya göre vazifesinin sona ermesi neticesinde kanuniyet kesbetmesine imkân hâsıl olamamıştır.

Yukarıda umumi olarak belirtilen Hava Kuvvetleri uçucularının büyük kısmını teşkil eden Jet pilotlarının iki yıldan beri mağduriyetlerini tevli deden sebeplerin giderilmesi müstaceliyet ve zaruret kesbettiğinden yeni hazırlanan Uçuş hizmetleri tazminat Kanununun ivedilikle Büyük Meclise sevkine lüzum görülmüştür.

2. Uçuş tazminatı uçuş hizmetine mâtufl olduğuna göre en fazla uçuş hizmet senesine sahibolan dolayısıyla o nisbette yıpranan bir uçucunun en yüksek tazminatı alması icabeder. Halbuki halen meriyette bulunan 6725 ve 7345 sayılı kanunlarda uçucu personelin hizmet karşılıkları aldıkları tazminatlar seneler karşılığı olarak alınmıyarak rütbe maaşlarının % delerine bağlanmıştır. Tatbikatta, çeşitli ihtisas okullarını bitiren personel aldıkları kıdemlerle emsallerinden erken terfi etmek suretiyle üst derece maaş ve binnetice daha fazla uçuş tazminatına hak kazanmaktadır. Bu durum kıtada fiilen uçan diğer subayların ve bilhassa assubayların aleyhine tecelli etmektedir ki, bu da hizmet ve tazminat münasebetlerine aykırı düşmektedir. Yeni tasarı (Uçuş tazminatı fiilî uçuş hizmet yıpranmasının ve bir hayat rizikosunun karşılığıdır.) Prensibine istinadettirilecek bütün uçuş personelinin uçuş tazminatlarını fiilî uçuş hizmetlerine göre tanzim etmiş ve böylece hakkın tecellisini sağlamıştır.

3. Meriyette olan 5950, 6725 ve 7345 sayılı kanunlar muvacehesinde muayyen tip tayyarelerle uçan pilotların diğer bir tipe nakline imkân görülmemekte ve askerî hizmetin ifasında engel teşkil etmekte olduğundan ilgili kuvvetler komutanlıklarına mevcut tayyare, teçhizat ve materyal durumu nazarı dikkate alarak hizmetin lüzum ve ihtiyaca göre ifa ettirilmesi bakımından bir elâstikiyet ve yetki tanınması icabetmektedir. Hazırlanan yeni kanun tasarısında bu cihet de halledilmiş bulunmaktadır.

4. Bugünkü uçuş hizmetleri müttekâmil tayyare tipleri ile pilotlardan eskiye nisbetle daha üstün fiziki kabiliyetler talebetmektedir.

Mesleki bilgi ve tecrübelerden elde edilen istifadenin devamını sağlamak üzere bâzı ileri muasır devletler hava kuvvetlerinde 20 yıl civarında uçuş hizmetine sahip pilotlardan uçuş mü-

kellefiyetleri kaldırılmış ve bu gibilerin uçuş melekelerinin kaybolmaksızın asgarî uçurularak veya muayyen bir süre için uçuş mükellefiyetlerinden affolunarak, yine branşlarında istihdam ile tecrübe ve bilgilerinden faydalanılması cihetine gidilmiştir. Sunulan Uçuş tazminat kanun tasarısında bu husus da dikkate alınmış, muayyen uçuş hizmet yılına sahip tecrübeli pilotların kuvvet komutanlıklarınca ihtiyaç görüldüğünde statülerinin değiştirilmeksizin geri hizmetlerde ve karargâhlarda istihdamları imkân dâhiline sokulmuştur.

5. Bu tasarı ile yeni bir meslek olan askerî paraşütcülerimizin de uçuş tazminatından faydalandırılmaları düşünülmüştür.

Paraşüt birlikleri İkinci Dünya Savaşında ehemmiyetli rol oynamış ve bir bölgeden diğer bölgeye en seri vasıta ile en kısa zamanda kuvvet indirmeleri ile temayüz etmişlerdir.

Bu hususiyetleri ile de coğrafi durumu memleketimize müşabih memleketlerde devletleri bu birlikleri teşkile zorlamıştır. Memleketimiz için de ehemmiyeti kavranan ve lüzumlu olduğu anlaşılan askerî paraşüt birlikleri 1955 yılında kurulmuş ve Silâhlı Kuvvetlerimiz için paraşütçü yetiştirmeye devam edegelmıştır.

Paraşütle atlama fiziki ve ruhi bakımdan personelin en yüksek seviyeye ulaşmasını istediğinden bu mesleğin de yıpratıcılığı ve kazaları sebebiyle sakatlık ve ölüm halleri nazara alınarak paraşütçülerimize de malî takatimiz dâhilinde tazminat ödenmesi uygun mütalâa olunmuştur.

6 6725 sayılı Kanunla JET tayyarelerinin bakım, muhabere sağlık ve saire hizmetlerinde çalışan yer personeline maaşlarının % 40 ı tazminat olarak ödenmekte idi. Ancak gerek kanunun her branştaki personeli kapsamaması gerekse tahsisat azlığı dolayısıyla aynı birlikte aynı işi gören personelden bir kısım mezkûr kanuna istinaden yayınlanan talimatname gereğince faydalanmış, mütebakisi ise mutazarrır olmuştur. Yeni tasarı bu gibi personeli ve vazife yerlerini çevrelemek suretiyle bir ayarlama yaparak malî takat nisbetinde adaletin ve musavatın tecellisini sağlamıştır.

7. 7345 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi 1 . 7 . 1952 tarihi ile 1 . 3 . 1956 tarihi arasında uçuş hizmeti kazalarında sakat kalıp mâlûl gazi olarak ayrılmış bulunanlar 15 bin lira tazminat verilmesi hükmünü vaz'etmiştir. Kanun vâzının aynı tarihler arasında şehidolanlarla sakat kalarak Hava Kuvvetlerinin yer hizmetlerinde çalışmaya devam edenlerden bu tazminatı esirgemek istediği düşünülmemektedir. Bu itibar'a ve aynı zamanda şehit ve yetimlerinin ve mâlûllerinin sızlanmalarının önüne geçilmesi ve dolayısıyla hakkın tecellisi için bir geçici madde ile bu gibilerin tazminat haklarının korunması ciheti sağlanmıştır.

8. Malî gerekçenin tetkikinden de anlaşılacağı üzere; bu tasarı 1962 malî yılı için bütçeye tahmil edeceği yük dolayısıyla malî yıl sonuna kadar her hangi bir ek tahsisat talebine mahal vermemektedir. Kanunun hazırlanmasındaki esas fikir tazminatların artırılması olmayıp bir ayarlama ve kazai mercilere teslim edilen hakkın hizmet ve yıpranma ölçüleri dâhilinde âdilâne dağıtımdır.

UÇUŞ HİZMETLERİ TAZMİNAT KANUNU TASARISI MALİ GEREKÇESİ

1. Yeni, Uçuş hizmetleri tazminat kanunu tasarısı ile ilgili personele verilecek olan tazminatlar, bu kanunun malî portresi, genel olarak sağlanacak faydalar ilişik cetvellerde arz edilmiştir.

2. Birinci cetvel Silâhlı Kuvvetlerde subay, assubay pilot ve uçuş ekibi personeline verilmesi teklif edilen uçuş tazminatlarını göstermektedir. Bu cetvelin hazırlanmasında aşağıdaki hususlar göz önünde tutulmuştur.

a) Silâhlı Kuvvetlerde uçuculuk müddeti uçuş tazminatı için esas tutulmuştur.

b) Danıştay kararınca pervaneli pilotlara tanınmış olan uçuş tazminat miktarlarına mümkün olduğu kadar bağlı kalmış ve yeni miktarlar bu husus göz önünde tutularak hesap ve bütün pilotlara teşmil edilmiştir.

c) Uçuş ekibinin tazminatları pilotların tazminatlarının takriben % 60 ı seviyesinde tesbit edilmiştir.

d) Uçuş tazminatlarının rütbeye göre değil her iki uçuş hizmet yılında bir artması sağlanmıştır.

e) Danıştayca pervaneli pilotlar ve uçuş ekibine tanınmış bulunan uçuş tazminatları mukayeseyi mümkün kılmak maksadiyle cetvele dâhil edilmiştir.

3. İkinci cetvel Hava Kuvvetlerinde mevcut subay, assubay pilot ve uçuş ekibi personelinin uçuculuk müddetlerine göre dökümü ile bunlara verilecek olan tazminat miktarlarını toplam olarak ihtiva etmektedir.

4. 3 No. lı cetvel bu konun teklifinin malî portresini ihtiva etmektedir. 1962 yılı bütçesinde bu yeni kanun tasarısının meydana getireceği artış ve tasarruflar aşağıda izah edilmiştir :

a) 1962 Hava Kuvvetleri bütçesine

Pilotlar için	4 717 980
Uçuş ekibi için	514 260
Öğrenci pilotlar için	243 360

Toplam 5 475 600 lira tahsisat konulmuştur.

Yeni kanun tasarısı için ihtiyaç

Pilotlar için	7 494 336
Uçuş ekibi için	982 656
Öğrenci pilotlar için	288 576

Toplam 8 765 568 liradır.

Yeni kanun tasarısını tahakkuk ettirmek için ilâve olarak $8\ 765\ 568 - 5\ 475\ 600 = 3\ 289\ 968$ lira tahsisata ihtiyaç bulunmaktadır. Ancak halen pervaneli tayyare pilotları ve uçuş ekibi Danıştay nezdinde açtıkları dâvayı kazanmış bulduklarından Hazine bu personelin artan uçuş tazminatlarını karşılayabilmek için esasen 1 004 340 lira (490 080 lira pilotlar + 514 260 lira uçuş ekibi için) ödemek mecburiyetindedir. Bu itibarla bu hususta mütebaki tahsisat ihtiyacı 2 285 628 liradır.

b) Tasarı gerekçesinin 7 nci maddesinde açıklandığı şekilde, evvelki kanunlardaki aksaklıklar yüzünden, bâzı şehit aileleri ve sakat kalanlara ödenen değişik tazminatlar dolayısıyla mâruz kaldıkları bu adaletsizliği ortadan kaldırmak için bir defaya mahsus olmak üzere 790 000 liraya ihtiyaç bulunmaktadır.

c) Yeni teşkil edilmiş olan IRBM (2 nei Jet Füze) Üssü personelini % 40 tazminatlarından istifade ettirebilmek ve bu hususta bâzı ayarlamalar yapabilmek için Hava Kuvvetlerinin 2 000 000 lira ilâve tahsisata ihtiyacı vardır.

d) Yekûn olarak yeni Uçuş tazminat Kanununun Hava Kuvvetleri 1962 bütçesinde meydana getireceği artışlar :

2 285 628
790 000
2 000 000

5 075 628 liradır.

e) Bu uçuş hizmetleri tazminat kanunu teklifi bütçede artışların yanında bâzı sahalarda da tasarruflar sağlamaktadır. Bunlar :

Üstün başarı	528 485
Öğrenci assubaylar	201 495
Geçici görev yolluğu	295 260
İhtisas yevmiyesi	130 000

Toplam 1 155 240 liradır.

f) Artışlardan tasarruflar düşülünce bulunan 3 920 388 lira bu kanun teklifi için Hava Kuvvetleri hakiki ihtiyacıdır. Bu miktara Danıştaykararına göre ödeme mecburiyetinde bulunan 1 004 340 lira ilâve edilirse Hava Kuvvetleri için bürüt ihtiyaç 4 924 728 lira eder. Binaenaleyh:

Hava Kuvvetleri ihtiyacı	4 924 728
Kara Kuvvetleri ihtiyacı	814 640
Harita Genel Müdürlüğü ihtiyacı	18 144

M. S. B. genel ihtiyacı 5 757 512 liradır.

5. Bu miktar M. S. B. 1962 malî yılı inşaat eksiltmeleri farkından yatırımları haleldar etmeden karşılanabilir. Şöyle ki; hali hazırda eksiltmeler % 25 ilâ % 30 arasında değişmektedir. Bunu en aleyhte % 15 kabul etsek dahi 9 ilâ 10 milyon liralık bir meblâğ elde edilir ki bu rakam istenilen miktarın üstündedir.

Cetvel : 2

Uçuculuk müddeti	Pilotlar		Uçuş ekibi	
	Aded	Verilecek uçuş tazminatı aylık tutarı	Aded	Verilecek uçuş tazminatı aylık tutarı
1	134	19 296	46	9 936
2	33	4 752	13	2 808
3	95	34 200	22	5 280
4	93	33 480	10	2 400
5	150	72 000	14	4 704
6	48	23 040	1	336
7	42	23 184		
8	55	30 360	1	384
9	56	36 288		
10	32	20 736	7	3 024
11	39	28 080	8	3 840
12	37	26 640	3	1 440
13	26	20 592	24	13 248
14	23	18 216	13	7 176
15	20	17 760	4	2 496
16	30	26 640	14	8 736
17	33	33 264	5	3 360
18	28	28 224	5	3 360
19	46	50 784		
20	20	22 080	6	4 320
21	34	40 800	7	5 040
22	15	18 000		
23	15	20 160		
Aylık toplam	1 104	648 576	203	81 888
Yıllık toplam		7 782 912		982 656

Hava K. K. 1962 mali yılı için tahsisat ihtiyac cetveli

Cetvel — 3

Hizmetin nev'i	1962 yılı bütçe tahsisatı	Bu tasarıya göre lüzumlu tahsisat	Bütçe farkı	Danıştay kararına göre ödenmesi gereken fark	Tasarımın tahakkuku için mütebaki tahsisat	Tasarruflar	
Pilotlar	4 717 980	7 494 336	2 776 356	490 080	2 286 276		
Uçuş ekibi	514 260	982 656	468 396	514 260			
Uçuş hizmetleri personeli % 40	9 322 680	11 322 680	2 000 000		2 000 000		
Yıpranma	293 100	293 100					
5950 sayılı Kanuna göre tazminat alanlar	303 414	303 414			790 000		
Sakat ve şehit ailelerine	230 000	1 020 000	790 000		45 216		
Öğrenci pilotlar	243 360	288 576	45 216			528 485	
Üstün başarı	528 485					201 495	Nihai
Öğrenci assubaylar	201 495					295 260	tahsisat
Geçici görev yolluk	295 260					130 000	ihtiyacı
İhtisas yevmiyesi	130 000						
Toplam	16 780 034	21 704 762	6 079 968	1 004 340	5 075 628	1 155 240	3 920 388

C. S. İSTANBUL ÜYESİ RIFAT ÖZTÜRKÇİ-
NE VE 12 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Uçuş hizmetleri tazminat Kanunu

MADDE 1. — Tarifler :

Bu kanunda zikredilen terimlerin tarifleri aşağıdaki gibidir :

a) Pilot : Türk Silâhlı Kuvvetleri uçuş eğitimi teşkilllerinden veya yabancı bir Devlet uçuş okul veya kurslarından pilotluk diploması alarak Türk Silâhlı Kuvvetlerine onaylatan kimsedir.

b) Uçuş ekibi : Uçmakta olan bir hava vasıtasının içinde pilot ile beraber bulunarak uçuş vazifelerinin yapılmasına iştirak eden kimsedir.

c) IRBM : Her türlü râkım ve iklim şartlarında, sabit ve seyyar rampalardan orta menzilli, atomik, güdümlü, satıhtan satha atılabilen balestik füze birlikleridir.

d) Albay maaşı : Bu kanunda bahsedilen albay maaşından kasıt, 3 senesini bitirmiş bir üst derece maaşı alan albay zamlı aylık tutarıdır.

e) Uçuş hizmet yılı: Uçucu olarak vasıflandırılan Hava, Kara ve Deniz Kuvvetleri uçucularının okul veya uçuş kurslarında ilk uçuşa başlama tarihinden itibaren uçuculuktan ayrılmalarına kadar geçen uçuculuk süreleridir.

MADDE 2. — Çeşitli uçuş eğitimini, okul veya kurslarını bitirip diploma veya kurs belgesi alan pilot uçucularla pilot olmıyan uçuculara, pilot namzetlerine ve çeşitli eğitim müessesesi ve kurslarında yetişen uçuş hizmetleri personeline ve askerî paraşütçülere, Türk Silâhlı Kuvvetlerinde vazife gördükleri müddetçe bu kanun hükümlerine göre tazminat ödenir.

a) Pilotlara :

(1) Pilotlu hava vasıtalarını uçurmakla görevli Türk Silâhlı Kuvvetleri pilotlarına ek cetvelin birinci sütununa göre aylık uçuş tazminatı ödenir.

(2) Pilotaj eğitimi gören öğrencilere uçuşa başladıkları tarihi takibeden ay başından itibaren cetvelin birinci uçuş hizmet yılına tekabül eden miktar üzerinden tazminat ödenir.

b) Uçuş ekibi personeline : (Pilot olmıyan uçucular)

Uçuş vazifelerine pilotla beraber havada iştirake mecbur olan uçuş ekibi personeli ile harita sınıfı uçuş ekibi personeline ve alçak tazyik odası içerisinde vazife gören uçuş ekibine, ilişik cetvelin ikinci sütununa göre uçuş tazminatı ödenir. Bu tazminat uçuş ekibi personelinin uçuşa başladığı tarihi takibeden ay başından itibaren cetvelin birinci uçuş kıdem yılına tekabül eden miktarı üzerinden ödenmeye başlanır ve uçuş hizmet süresince devam eder.

c) Yirmi üç ve daha yukarı uçuculuk müddeti olan bilumum pilot ve uçuş ekibi personeline yirmi üçüncü uçuş yılı karşısındaki tazminat ödenir.

d) Uçuş tazminatının üçüncü ve mütaakıp uçuculuk yıllarına artışı ilk iki yılı takibeden takvim yılı iptidasından başlar. Bu yılların hesabında altı ay ve daha fazlası tam yıla iblâğ edilir. Noksanı nazara alınmaz.

e) Uçuş ve IRBM hizmetlerini ihtiva eden :

(Uçuş ve IRBM birlikleri; uçuş ve IRBM eğitimi, ikmali ve harekâtı ile ilgili hava kuvveti komutanlıkları, hava okulları, hava üsleri, tayyare ve IRBM atelye ve tamir evleri; uçuş ve IRBM personelinin seçim ve tedavilerini yapan hava birlik sağlık tesisleri; hava kontrol merkezleri, radar müfrezeleri hava seyrüsefer kolaylıkları, radyo role istasyonları, özel elektronik birlikleri, kara ordusu uçuş hizmetleri tayyare yer makinistleri) kadrolarında tâyinen çalışarak uçuş ve IRBM birliklerinin sulhta ve harbde uçuş ve IRBM eğitim veya muharebe harekâtını temin, idare ve kontrol eden (havacılık, hava teknik, hava harekât, hava lojistik, hava istihbarat, hava personel ve hava sağlık branşlarındaki) subay, assubay, askerî memur ve sivil personele fiilen vazife gördükleri müddetçe aylık veya ücretleri tutarının % 10 u ilâ % 20 si nisbetinde aylık tazminat verilir.

Kıdemli binbaşı aylık tutarından yukarı aylık alanların tazminatı zamlı, kıdemli binbaşı aylık tutarına göre hesab edilir. Bu fıkra hükümlerine göre, bu tazminattan istifade edecek personel Hv. K. K. lıgınca hazırlanacak

ve Bakanlar Kurulunca tasdik olunacak talimatname ile tesbit olunur.

f) Uçuş ekibine dâhil olmayıp da muvakkat vazife ile uçuş esnasında tayyare içinde vazife alanlara her uçuş saatine albay aylık tutarının % 1/2 si verilir. Ancak bu suretle bir ay zarfında verilecek para albay aylık tutarının % 5 ni geçemez.

g) Paraşüt birliklerinde veya kurslarında bulunan ve tayyareden bilfiil paraşütle atlayış yapan subay ve assubaylara beher atlayış için albay maaşının % 3 ü, erata albay maaşının % 2 si atlayış tazminatı olarak ödenir. Ancak bir yılda 12 atlayıştan fazlası nazara alınmaz. Bu tazminat atlamayı yaptığı ayın sonunda ödenir.

MADDE 3. — Hava Harb Okulu, hava okulları, diğer uçuş okul ve kursları öğrencilerini aynı hava vasıtasında fiilen uçurmak suretiyle yetiştiren uçuş öğretmenleri ile kıtalarda çift kumandalı hava vasıtalarında atış, alet ve intibak ve standarizasyon uçuş öğretmenliği yapanların, almakta oldukları uçuş tazminatından ayrı olarak, öğretmenlik uçuş saati başına albay maaşı aylık tutarının binde ikisi yetiştirme ikramiyesi olarak verilir. Bu ikramiye öğretmenlik uçuşları yaptığı ay sonunda ödenir.

MADDE 4. —

a) Uçucuların uçuş tazminatı alabilmeleri için takvim yılı ile başlayan 12 ayda 60 saat uçuş yapmaları şarttır. Ancak bu şartı yerine getiremeyenlerin uçuş tazminatlarının % 50 si mütaakıp takvim yılı başından itibaren kesilir ve bu kesiliş uçucunun geçen yıldan noksan kalan uçuşunu tamamlayıncaya kadar devam eder. Kesilen bu tazminat, noksan kalan uçuş saatinin tamamlanmasını takibeden ay başından itibaren ödenmeye başlanır.

b) Silâhlı Kuvvetlerde; pilotların uçuş hizmetlerini yapacakları tayyare tipi, görev ve ihtiyaca göre Silâhlı Kuvvetler komutanlıklarınca tâyin edilir. 22 (Kara ve Deniz için 17) uçuş yılını tamamlamış bulunan pilotların teşkilât, kadro ve materyal durumuna göre, hazırlanacak talimat esasları içinde uçuculuk statüsü baki kalmak şartıyla uçuş mecburiyeti aranmayabilir.

c) Uçuşla ilgili olmayan, yurt dışı daimî görevlere tâyin edilen uçucular bu görevleri müddetince yıllık uçuş saati mükellefiyetinden muaf tutulurlar. Bu müddetler uçuş hizmet süresinden sayılır. Ancak bu gibi personele yurttan ayrılma tarihini takibeden ay başından itibaren uçuş tazminatlarının % 50 si ödenir.

MADDE 5. — Pilot, uçuş ekibi ve uçuş hizmet personelinin aylık tazminatlarını alabilmeleri için vazife ve hizmetlerle ilgili istekleri lâ-yıkıyla yerine getirmedikleri yolunda bir yıl içinde emrinde çalıştığı en yakın iki üst derece âmirlerinin imzasını havi yazılı iki ihtar veya aylık bir fena faaliyet raporu almamış olmaları şarttır. Bu şartı yerine getirmiyenlerin tazminatlarının % 50 si tebliğ tarihini takibeden ay başından itibaren kesilir. Bu kesiliş, durumunu düzelttiğine dair en yakın iki üst derece âmirlerinden müsbet kanaat raporu alınmaya kadar devam eder. Kesilen tazminat, müspet kanaat raporunu aldığı tarihi takibeden ay başından itibaren yeniden ödenmeye başlanır.

MADDE 6. — Uçuş yıpranma hizmetinin hesabı :

Disiplinsizlikten gayri sebeplerle uçuştan sair hizmetlere nakledilen uçuş personeline yıpranma tazminatı ödenir ve bu tazminatın hesabında aşağıdaki esaslar göz önünde tutulur;

a) Uçuş hizmet sürelerinin hesabında başlangıç tarihi, okul veya kurslarda, ilk uçuşa başlanılan tarihtir. Uçuştan ayrılan tarih ise, durumlarına göre :

(1) Uçuş Kıymetlendirme Kurulu kararının tasdik tarihi,

(2) Hava sıhhi heyet raporunun tasdik tarihi,

(3) Arzuları ile ayrılanların dilekçe tarihidir.

Başlangıç ve uçuştan ayrılma tarihi arasındaki süre uçuş hizmet süresidir. 6 ay ve daha yukarı müddetler tam yıla iblâğ edilir. Noksanı nazara alınmaz.

b) 8 yıllık uçuş hizmetini tamamlayan ve disiplinsizlikten gayri bir sebeple uçuştan ayrılan pilotlara albay aylık tutarının % 12 si aylık yıpranma tazminatı olarak verilir ve her

fazla uçuş yılı için albay aylık tutarının % 2 si ilâve olunur.

15 yıllık uçuş hizmetini tamamlayan uçuş ekibine (Harita uçuş ekibi için bu süre 12 yıldır) albay maaş aylık tutarının % 13 ü (12 yıllık harita uçuş ekibi % 10 u) aylık yıpranma tazminatı olarak ödenir, ve her fazla uçuş yılı için albay maaşı aylık tutarının % 1 i ilâve olunur.

MADDE 7. — Kaza ve sıhhi sebeplerle ayrılanlara ödenecek yıpranma tazminatı :

a) Uçuş hizmetine ait vazifeler esnasındaki kaza veya diğer sıhhi sebepler neticesinde hava tebdili ve muvakkaten uçuştan gayri hizmetlere nakledilen pilotlara, uçuş ekibi personelinde, kaza ve diğer sıhhi sebepler neticesinde hava değişimi alanlara 2 yıl müddetle bu kanundaki aylık uçuş hizmet tazminatı ödenir. Bu süreler uçuş hizmetinden sayılır. 2 seneden fazlası için 4 ncü maddenin (a) fıkrası uygulanır. Bunlar tekrar vazifeye başladıklarında diğer şartları haiz iseler son aldıkları tazminatın ertesi ay başından itibaren ödenmesine devam edilir.

b) Uçuş hizmetlerinde çalışan personelden vazife esnasında kaza veya sıhhi sebeplerle görevinden ayrılan personelin bir yılı bir hizmet senesi olarak kabul edilir ve tazminatını aynen alır. Bir yıldan fazlası nazara alınmaz ve tazminatı kesilir.

c) Beş uçuş yılı içinde uçuş hizmetine ait vazifeler esnasındaki kazalarda veya diğer sıhhi sebeplerle, hava sıhhi heyet raporuna müsteniden daimî olarak yer hizmetine nakledilen pilotlara albay maaş aylık tutarının % 12 si, ve uçuş ekibi personeline almay maaşı tutarının % 8 i aylık yıpranma tazminatı olarak ödenir. Beş uçuş yılını mütaakıp yıllarda pilotlara her uçuş hizmet yılı için albay maaşı tutarının % 2 si, uçuş ekibi için % 1 i ilâve edilir.

MADDE 8. — Sakatlık ve şehitlik tazminatı :

Pilot, uçuş ekibi ve uçuş hizmetleri personeli ile hangi meslek ve sınıftan olursa olsun vazifeli olarak uçuş hizmet faaliyetlerinden veya paraşüt atlayışlarından mütevellit sakat kalanlara ve bu sebepten görevinden ayrılma mecburiyetindekilere albay maaşı tutarının 5 katı,

hizmetten daimî olarak ayrılanlara 7 katı ve şehit olanların maaşa müstahak dul ve yetimlerine, yoksa kanuni mirasçılarına 12 katı bir defaya mahsus olmak üzere tazminat olarak ödenir. Bu tazminatın % 25 i ailesi efradına avans olarak derhal ödenir.

MADDE 9. — Sefer ve fevkalâde hallerde uçucu ihtiyaçlarını karşılamak üzere celp ve temin edilen muvazzaf, yedek subay ve assubaylar uçuşla ilgili kurs ve okullarda eğitime tabi tutulur. Bu esnada ilgili cetveldeki birinci uçuş yılına ait uçuş tazminatını alırlar. Kurslardan ve okullardan mezuniyeti mütaakıp Silâhlı Kuvvetler içinde veya dışında geçmiş uçuculuk hizmet yılları da nazarı itibara alınarak uçuş tazminatı ödenir.

MADDE 10. — Bu kanunla verilen tazminatlara; 7244 sayılı Kanunun dördüncü maddesi ile 24.2.1961 tarih ve 263 sayılı Kanunun aynı maddeye mütedair hükümleri tatbik edilmez.

MADDE 11. — Bu kanunla ödenen aylık tazminatlar aylıklarla birlikte ödenir.

MADDE 12. — Bu kanuna göre tazminat alanlara 4688 sayılı Kanunla mevzu bahis ihtisas yevmiyeleri verilmez.

MADDE 13. — 9 Haziran 1952 tarih ve 5950 sayılı Uçuş tazminat Kanunu ile bu kanunun bâzı maddelerini değiştiren ve iki muvakkat madde eklenmesine dair 7345 sayılı Kanun ve 6725 sayılı Jet uçuş hizmetleri tazminat Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. —

a) Pilotların almakta oldukları uçuş tazminatı, pilotların ilk uçuşa başlama tarihleri ile bu kanunun yürürlüğe girişine kadar geçen uçuş hizmet yılları hesab edilerek pilotun uçuş hizmeti cetveldeki % nisbetine intibak ettirmek suretiyle ödenir.

b) Uçuş ekibinin almakta oldukları uçuş tazminatı, ilk uçuşa başlama tarihi ile bu kanunun yürürlüğe girişine kadar geçen uçuş hizmet seneleri hesab edilerek cetveldeki % nisbetlerine intibak ettirmek suretiyle ödenir.

c) Bu hesaplamada altı ay ve daha fazlası bir yıla iblâğ edilir. Noksanı nazara alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. —

a) Bu kanunun yürürlüğe giriş tarihinde 6725 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi ve 4 ncü maddesinin (b) fıkrasına ve 7345 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi ve (a) ve (b) fıkralarına ve muvakkat 4 ncü maddelerine göre tazminat alanların bu tazminatları aynen ödemeye devam olunur.

b) 5950 sayılı Kanunun geçici 1 nci ve 2 nci maddelerine göre tazminat alanların bu tazminatlarının aynen ödenmesine devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 3. —

5950 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihle 7345 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihler arasında tayyare kazaları neticesinde :

Sakat kalarak diğer hizmetlere nakledilmiş pilot ve uçuş ekibi personelinden 6725 sayılı Kanunun 4 ncü maddesi (c) fıkrasına ve 7345 sayılı Kanunla değiştirilen 5950 sayılı Kanunun 9 ncu ve 7345 sayılı Kanunun muvakkat 5 ve 6 ncü maddelerine göre tazminat almamış olanlara 10 000 lira tazminat verilir.

Şehidolan pilot ve uçuş ekibi personelinin dul ve yetimlerinin; yoksa kanuni mirasçılarının almış oldukları şehit tazminatı 20 000 liradan az ise; bu tazminat 20 000 liraya iblâğ edilerek verilir.

MADDE 14. — Bu kanun yayımını takibeden ay başından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 15. — Bu kanun hükümlerini yürütmeye Millî Savunma ve Maliye Bakanları yetkilidir.

Üç yılını doldurmuş zamlı albay aylık tutarının % tazminat nisbeti

Uçuşculuk müddeti	1 nci sütun	2 nci sütun
	(Pilot % nisbeti)	(Uçuş ekibi % nisbeti)
1	6	9
2	6	9
3	15	10
4	15	10
5	20	14
6	20	14
7	23	16
8	23	16
9	27	18
10	27	18
11	30	20
12	30	20
13	33	23
14	33	23
15	37	26
16	37	26
17	42	28
18	42	28
19	46	30
20	46	30
21	50	30
22	50	30
23	56	30

Milli Savunma Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/322, 2/174

Karar No. : 7

28 . 12 . 1962

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Uçuş hizmetleri tazminat kanunu tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 12 arkadaşının Uçuş hizmetleri tazminat kanunu teklifi, birleştirilerek ve Hükümet tasarısı müzakereye esas alınarak Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları temsilcilerinin de iştirakleri ile komisyonumuzda görüşüldü.

Kanun tasarısı gerekçesinde tafsilen anlatılan hususlar komisyonumuzca da aynen tasvibedilmiş olmakla beraber;

Birinci maddenin (b) fıkrasının son satırındaki «zaruri olan kimsedir» tâbiri uçuş ekibinde bir veya birkaç kişi bulunabileceği sebebi ile «zaruri olan kimse veya kimselerdir» şeklinde düzeltilmiştir.

İkinci madde; jet uçakları tazminatını, Danıştayca 7345 sayılı Kanuna istinaden pervaneli uçak pilotlarına tanınan tazminat seviyesine çıkarmak maksadiyle hazırlanan ek cetvele göre tazminatın, talebelik devresi nazara alınmaksızın % 5, 3, 4, 3, 3, 5, 4, 4, 6 oranında artmakta ve bu suretle uçuş faaliyetleri her yönden daha fazla olan genç uçucularda tazminatın artma nisbeti daha az, daha ziyade karargâh ve müesseselerde vazife görüp ancak senelik uçuş mükellefiyetini yerine getiren yüksek rütbelerde ise daha çok olduğunu müşahade eden komisyonumuz uçuş tazminatının fiilî uçuş hizmet yıpranmasının ve bir hayat rizikosunun karşılığı olduğu prensibi ve düşüncesi ile, Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmaları ile ek cetveli tadil ve yeniden tanzim etmiştir. Buna göre; % de nisbetleri % 7, 4, 3, 3, 3, 2, 2, 2, 2, 2, 2 olarak tesbit olunmuş böylece teğmen ile Kd. yüzbaşı rütbelerine tekabül eden uçuculuk sürelerinin karşısındaki yüzde miktarları ortalama yüzde 4,5 oranında artırılmış Kd. binbaşı ile albay rütbelerine tekabül eden yüzde miktarları ise ortalama yüzde 5 oranında eksiltiştir. Pilot adayları tazminat yüzdeleri de % 6 dan % 10 a yükseltiştir. Uçuş ekibi tazminatları da bu tadilâtle ve istinadedilen ana prensip ve kaideye uygun olarak 2 senede bir % 2 artacak şekilde yeniden düzenlenmiş ve âzami had % 30 dan % 25 e indirilmiş böylece pilot ile uçuş ekibi arasında eskiden de mevcud olduğu gibi % 40 civarında bir fark meydana getirilmiştir.

İkinci maddenin (c) fıkrası: Birinci satırdaki parantez içinde (harita sınıfı uçuş ekibi dâhil) tâbiri, (kara ordusu uçak makinistleri ve harita sınıfı uçuş ekibi dâhil) olarak tadilen kabul edilmiştir. Her ne kadar birinci madde (b) fıkrasında (uçuş ekibi) tarifi mevcut isede bir özellik olarak uçuş ekibinden sayılmayan ve fakat görev icabı tayyare ile devamlı olarak uçması gereken kara ordusu uçak makinistleride ileride tefsire mahal kalmaması için maddeye ithal edilmiştir. Bu personelin uçuş ekibine ait tazminatı alabilmeleri için 4 ncü madde gereğince yıldı 60 saat uçma mecburiyetinde oldukları aşikârdır.

İkinci maddenin f fıkrası: Fıkranın sonuna «bu kanun hükümlerine göre her hangi şekilde tazminat alanlar (paraşütçüler hariç) bu fıkra hükmünden faydalanamazlar.» cümlesi ilâve edilmiştir.

Böylece muvakkat veya ârizî olarak tayyare içinde vazife alıp uçan (hava vasıtası ile nakledilen hastaya havada nezaret eden uçuş hemşiresi, hava atışlarında hedef salan veya toplıyan silâhçı gibi personele verilmesi derpiş olunan munzam tazminat ancak bu kanuna göre başkaca tazminat almıyanlara munhasırdır. Yalnız askeri paraşütçülerin durumu hususiyet arz etmektedir, bilhassa öğretmen paraşütçü subay ve asubaylar eğitim maksadiyle yaptıkları her uçuşta atlama ve fakat uçmaları sebebiyle bir riziko ile karşıkarsıya bulunmakta ve yıpranmakta olmaları göz önünde bulundurularak istisnaen uçuş saati başına da tazminat verilmesi uygun mütalâa edilmiştir.

Vazifeli olsa dahi yolcu olarak tayyareye binen personele bu fıkra hükmüne göre uçuş saati başına her hangi bir tazminat verilmeyeceği esas olarak kabul edilmiştir.

İkinci maddenin (g) fıkrası : Paraşütle atlayış yapan subay ve assubaylara beher atlayış başına ödenecek miktar albay maaşının yüzde 3 ünden yüzde 4 üne; erbaş ve erlerin ise yüzde 2 sinden yüzde 3 üne çıkarılmış ve keza yıllık atlayış adedi 24 ten 30 a yükseltilmiştir.

Bugünkü eğitim programına göre yılda normal olarak 21 paraşüt atlayışı yapılabilmekte ise de, ârizî haller dolayısıyla ve âtideki program değişikliklerini de kapsamaları bakımından atlama adedi limiti artırılmış ve atlayış başına ödenecek miktarlar da diğer uçuş tazminatları ile muvazeneli bir hadde çıkarılmıştır.

Gene ikinci maddenin (g) fıkrası ikinci satırında (uçan tayyareden) tâbiri (uçan hava vasıtasından) olarak; :

Üçüncü satırda ise (erata) tâbiri 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İçişizmet Kanunundaki tâbirlere uygun şekilde (erbaş ve erlere) olarak değiştirilmiştir.

Üçüncü maddenin son cümlesindeki «Bu ikramiye öğretmenlik uçuşları yaptığı ay sonunda ödenir» tâbiri «Bu ikramiye öğretmenlik uçuşlarının yapıldığı ay sonunda ödenir» şeklinde değiştirilmiştir.

Dördüncü maddenin birinci paragrafı altıncı satırı sonunda (kesilen bu tazminat,) tâbiri (Normal tazminat,) olarak; keza beşinci maddenin son cümlesinde mevcut aynı tâbir yine (normal tazminat) olarak değiştirilmiştir.

Kanun tasarısının 6, 7, 8, 9 ncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Onuncu madde : Uçuculara tazminat verilmesi sebep ve maksadı kanun tasarısının gerekçesinde sarîh olarak gösterilmiştir. Bir zaruret olarak kabul olunan uçuş tazminatını, bütün imkân ve ihtimalleri ve özel durumları kapsıyamıyacağı tabîî bulunan umumi bir kanunla bağdaştırmaya zorlamak, Devletin müstahak olduğuna inandığı bir hakkı bir elden verip, diğer elden geri alması neticesini doğuracağından komisyonumuz mezkûr maddeyi «Bu kanunla verilen tazminatlara; 7244 sayılı Kanunun 3 ncu ve 4 ncu maddeleri ile 24 . 2 . 1961 tarih ve 263 sayılı Kanunun aynı maddelere mütedair hükümleri uygulanmaz» şeklinde değiştirerek kabul etmiştir.

Kanun tasarısının 11 ve 12 nci maddeleri ile geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Geçici ikinci ve üçüncü maddeler metinlerindeki yüzdeler ve kanun maddeleri numaraları kanun ifadesinde birliği sağlamak amacı ile rakamla yazılarak düzeltilmiştir.

Kanun tasarısının 13 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kanun tasarısının 14 ncu maddesindeki «Bu kanun hükümlerini yürütmeye Millî Savunma ve Maliye Bakanları yetkilidir» ifadesi «Bu kanunu Millî Savunma ve Maliye Bakanları yürütür» şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Oy çokluğu ile kabul edilen kanun tasarısının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle müzakeresine de karar verildiği arz olunur.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Savunma Komisyonu

Başkanı	Sözcü		
Erzurum	Niğde	Adıyaman	Amasya
Şerafettin Konuray	Asım Eren	Mehmet Özbay	Muhalefim. Söz hakkım mahfuzdur.
			İsmail Sarıgöz
Ankara	Aydın	Balıkesir	Edirne
Hüseyin Ataman	Hilmi Aydınçer	Kaya Bulut	Nazmi Özogul
İmzada bulunamadı.			

İçel
Yahya Dermancı
İmzada bulunamadı.

İstanbul
M. Rıza Bertan

İzmir
Mehmet Ali Aytaş
İmzada bulunamadı.

İzmir
Şükrü Akkan

İzmir
Kadri Özek
İmzada bulunamadı.

Kars
Bahtiyar Vural

Kastamonu
İhsan Şeref Dura

Kastamonu
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

Muş
Sami Öztürk

Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Plân Komisyonu
Esas No. 1/322, 2/174
Karar No. 13

31.12.1962

MİLLET MECLİSİ YÜKSEK BAŞKANLIĞINA

Uçuş hizmetleri tazminat kanunu tasarısı ve Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 12 arkadaşının aynı mahiyetteki kanun teklifi komisyonumuza havale edilmiş olmakla Millî Savunma ve Maliye Bakanlığı temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Millî Savunma Komisyonunda birleştirilerek müzakere ve kabul edilen kanun tasarısı ve teklifi gerekçelerinde de belirtildiği gibi, Hava Kuvvetlerimizin asrın tekâmül icaplarına göre 1952 yılında jet tayyareciliğine intikali ile bu hizmetin pervaneli tayyare uçuş hizmetine nazaran daha yıpratıcı olması Uçuş tazminat Kanununda bâzı değişiklikleri zaruri kalmış ve bu sebeple 1956 yılında 6725 sayılı Jet tayyareleri uçuş tazminatı Kanunu çıkarılmıştır.

Bu kanunla jet pilotlarına maaşlarının % 100 ü nisbetinde bir tazminat verilmiş ise de bilâhara maaşlara yapılan zamlar bu tazminatın dışında bırakılmış olduğundan mezkûr tazminatlar kıymetsiz kalmıştır.

Diğer taraftan daha sonra ısdar olunan 7345 sayılı Kanunla pervaneli tayyare pilotlarına verilen tazminat son maaş durumları üzerinden verildiğinden jet pilotları aleyhinde bir durum hâsıl olmuştur.

İşte bu bâriz farkları telâfi eden, Türk Silâhlı Kuvvetlerinde uçuş tazminatlarını birleştirerek bir esasa bağlayan ve günün şartlarına göre tanzim eden kanun tasarısı komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve Millî Savunma Komisyonunun tadili veçhile aynen kabul edilmiştir.

Önemine binaen öncelikle ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Hatay Ş. İnal	Sözcü Ordu A. H. Onat	Aydın O. Apaydın	Aydın İ. Sezgin	Bilecik Ş. Binay	Çanakkale Ş. İnan
Çanakkale R. Sezgin İmzada bulunamadı	Diyarbakır R. İskenderoğlu	Trabzon A. Şener İmzada bulunamadı	Giresun İ. E. Kılıçoğlu		
Gümüşane S. Savacı	Hatay A. S. Hocaoğlu İmzada bulunamadı	Kastamonu S. Keskin	Kırşehir A. Bilgin	Mardin Ş. Aysan	
	Sakarya N. Başar	Sinop M. Alicanoğlu	Yozgat V. Uyar		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Uçuş hizmetleri tazminat kanununu tasarısı

MADDE 1. — Tarifler :

Bu kanunda geçen terimlerin tarifleri aşağıdaki gibidir :

a) Pilot ve pilot adayı : Türk Silâhlı Kuvvetleri uçuş eğitimi teşkillerinden veya yabancı bir devlet uçuş okul veya kurslarından pilotluk diploması alan ve diploması usulüne göre onaylanan kimseye pilot; ve pilot olmak için sayılan yerlerde fiilen uçuşa başlanan askerî personele de pilot adayı denir.

b) Uçuş ekibi : Uçmakta olan bir hava vasıtasının içinde pilot ile beraber bulunarak uçuş vazifelerinin yapılmasına iştiraki zaruri olan kimsedir.

c) Albay maaşı : Üç senesini bitirmiş, bir üst derece maaşı alan albayın zamlı aylık tutarıdır.

d) Uçuş hizmet süresi : Uçucu olarak vasıflandırılan Hava, Kara ve Deniz Kuvvetleri uçucularının okul veya uçuş kurslarında ilk uçuşa başlama tarihlerinden itibaren uçuculuktan ayrılmalarına kadar geçen uçuculuk süreleridir.

MADDE 2. — Pilotlara, pilot adaylarına, uçuş ekibine ve askerî paraşütçülere, Türk Silâhlı Kuvvetlerinde vazife gördükleri müddetçe, bu kanun hükümlerine göre tazminat ödenir.

a) Türk Silâhlı Kuvvetleri pilotlarına; ek cetvelin birinci sütununa göre aylık uçuş tazminatı ödenir.

b) Pilot adaylarına; uçuşa

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Uçuş hizmetleri tazminat kanununu tasarısı

MADDE 1. — Tarifler :

Bu kanunda geçen terimlerin tarifleri aşağıdaki gibidir :

a) Pilot ve pilot adayı : Türk Silâhlı Kuvvetleri uçuş eğitimi teşkillerinden veya yabancı bir Devlet uçuş okul veya kurslarından pilotluk diploması alan ve diploması usulüne göre onaylanan kimseye pilot, ve pilot olmak için sayılan yerlerde fiilen uçuşa başlanan askerî personele de pilot adayı denir.

b) Uçuş ekibi : Uçmakta olan bir hava vasıtasının içinde pilot ile beraber bulunarak uçuş vazifelerinin yapılmasına iştiraki zaruri olan kimse veya kimselerdir.

c) Albay maaşı : Üç senesini bitirmiş, bir üst derece maaşı alan albayın zamlı aylık tutarıdır.

d) Uçuş hizmet süresi : Uçucu olarak vasıflandırılan Hava, Kara ve Deniz Kuvvetleri uçucularının okul veya uçuş kurslarındaki ilk uçuşa başlama tarihlerinden itibaren uçuculuktan ayrılmalarına kadar geçen uçuculuk süreleridir.

MADDE 2. — Pilotlara, pilot adaylarına, uçuş ekibine ve askerî paraşütçülere, Türk Silâhlı Kuvvetlerinde vazife gördükleri müddetçe, bu kanun hükümlerine göre tazminat ödenir.

a) Türk Silâhlı Kuvvetleri pilotlarına; ek cetvelin birinci sütununa göre aylık uçuş tazminatı ödenir.

b) Pilot adaylarına; uçuşa başladıkları tarihi takip eden

PLÂN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Uçuş hizmetleri tazminat kanununu tasarısı

MADDE 1. — Millî Savunma Komisyonunun 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millî Savunma Komisyonunun 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

başladıkları tarihi takibeden aybaşından itibaren, uçtukları müddetçe, cetvelin birinci uçuş hizmet yılına tekabül eden miktar üzerinden tazminat ödenir.

c) Uçuş ekibi personeline (Harita, sınıfı uçuş ekibi dâhil); ilişik cetvelin ikinci sütununa göre uçuş tazminatı ödenir. Bu tazminat uçuş ekibi personelinin uçuşa başladığı tarihi takibeden aybaşından itibaren cetvelin birinci uçuş kıdem yılına tekabül eden miktarı üzerinden ödenmeye başlanır. Ve uçuş hizmet süresince devam eder.

d) Yirmiiç yıl ve daha yukarı uçuculuk müddeti olan bilûmum pilot ve uçuş ekibi personeline yirmiiçüncü uçuş yılı karşısındaki tazminat ödenir.

e) Uçuş tazminatının üçüncü ve mütaakıp uçuculuk yıllarına artışı ilk iki yılı takibeden takvim yılı iptidasından başlar. Bu yılların hesabında altı ay ve daha fazlası tam yıla iblâğ edilir, noksanı nazara alınmaz.

f) Uçuş ekibine dâhil olmayıp da muvakkat vazife ile uçuş esnasında tayyare içinde vazife alanlara, her uçuş saati başına; albay maaşının yüzde yarımı verilir. Ancak, bu suretle bir ay zarfında verilecek para albay maaşının yüzde beşini geçemez.

g) Paraşüt birliklerinde veya kurslarında bulunan ve uçan tayyareden bilfiil paraşütle atlayış yapan subay ve assubaylara beher atlayış başına albay maaşının yüzde üçü, erata albay maaşının yüzde ikisi atlayış tazminatı olarak

ay başından itibaren, uçtukları müddetçe, cetvelin birinci uçuş hizmet yılına tekabül eden miktar üzerinden tazminat ödenir.

c) Uçuş ekibi personeline (Kara Ordusu uçak makinistleri ve Harita sınıfı uçuş ekibi dâhil); ilişik cetvelin ikinci sütununa göre uçuş tazminatı ödenir. Bu tazminat uçuş ekibi personelinin uçuşa başladığı tarihi takibeden ay başından itibaren cetvelin birinci uçuş kıdem yılına tekabül eden miktarı üzerinden ödenmeye başlanır. Ve uçuş hizmet süresince devam eder.

d) Yirmiiç yıl ve daha yukarı uçuculuk müddeti olan bilumum pilot ve uçuş ekibi personeline yirmiiçüncü uçuş yılı karşısındaki tazminat ödenir.

e) Uçuş tazminatının üçüncü ve mütaakıp uçuculuk yıllarına artışı ilk iki yılı takibeden takvim yılı iptidasından başlar. Bu yılların hesabında altı ay ve daha fazlası tam yıla iblâğ edilir, noksanı nazara alınmaz.

f) Uçuş ekibine dâhil olmayıp da muvakkat vazife ile uçuş esnasında tayyare içinde vazife alanlara, her uçuş saati başına Albay maaşının yüzde yarımı verilir. Ancak, bu suretle bir ay zarfında verilecek para Albay maaşının yüzde beşini geçemez.

Bu kanun hükümlerine göre her hangi şekilde tazminat alanlar (paraşütçüler hariç) bu fıkra hükmünden faydalanamazlar.

g) Paraşüt birliklerinde veya kurslarında bulunan ve uçan hava vasıtasından bilfiil paraşütle atlayış yapan subay ve assubaylara beher atlayış başı-

ödenir. Ancak, bir yılda yirmidört atlayıştan fazlası nazara alınmaz. Bu tazminat atlayışın yapıldığı ayın sonunda ödenir.

MADDE 3. — Hava Harb Okulu, hava okulları, diğer uçuş okul ve kursları öğrencilerini aynı hava vasıtasında fiilen uçurmak suretiyle yetiştiren uçuş öğretmenleri ile kıtalarda çift kumandalı hava vasıtalarında atış, alet ve intibak ve standardizasyon uçuş öğretmenliği yapanların, almakta oldukları uçuş tazminatından ayrı olarak, öğretmenlik uçuş saati başına albay maaşının binde ikisi yetiştirme ikramiyesi olarak verilir. Bu ikramiye öğretmenlik uçuşları yaptığı ay sonunda ödenir.

MADDE 4. — Pilot ve uçuş ekibi personelinin uçuş tazminatı alabilmeleri için takvim yılı ile başlayan 12 ayda altmış saat uçuş yapmaları şarttır. Ancak, bu şartı yerine getirmiyenlerin uçuş tazminatlarının yüzde ellisi mütaakıp takvim yılı başından itibaren kesilir ve bu kesiliş uçucunun geçen yıldan noksan kalan uçuşunu tamamlayıncaya kadar devam eder. Kesilen bu tazminat, noksan kalan uçuş saatinin tamamlanmasını takibeden aybaşından itibaren ödenmeye başlanır.

Silâhlı Kuvvetlerde; pilotların uçuş hizmetlerini yapacakları tayyare tipi, görev ve ihtiyaca göre Silâhlı Kuvvetler komutanlıklarınca tâyin edilir. Yirmiiki (Kara ve Deniz için

na Albay maaşının yüzde 4 ü, erbaş ve erlere albay maaşının yüzde 3 ü atlayış tazminatı olarak ödenir. Ancak bir yılda 30 atlayıştan fazlası nazara alınmaz. Bu tazminat atlayışın yapıldığı ayın sonunda ödenir.

MADDE 3. — Hava Harb Okulu, hava okulları, diğer uçuş okul ve kursları öğrencilerini aynı hava vasıtasında fiilen uçurmak suretiyle yetiştiren uçuş öğretmenleri ile kıtalarda çift kumandalı hava vasıtalarında atış, alet ve intibak ve standardizasyon uçuş öğretmenliği yapanların, almakta oldukları uçuş tazminatından ayrı olarak, öğretmenlik uçuş saati başına albay maaşının binde ikisi yetiştirme ikramiyesi olarak verilir. Bu ikramiye öğretmenlik uçuşlarının yapıldığı ay sonunda ödenir.

MADDE 4. — Pilot ve uçuş ekibi personelinin uçuş tazminatı alabilmeleri için takvim yılı ile başlayan 12 ayda altmış saat uçuş yapmaları şarttır. Ancak, bu şartı yerine getirmiyenlerin uçuş tazminatlarının yüzde ellisi mütaakıp takvim yılı başından itibaren kesilir ve bu kesiliş uçucunun geçen yıldan noksan kalan uçuşunu tamamlayıncaya kadar devam eder. Normal tazminat, noksan kalan uçuş saatinin tamamlanmasını takibeden ay başından itibaren ödenmeye başlanır.

Silâhlı Kuvvetlerde; pilotların uçuş hizmetlerini yapacakları tayyare tipi, görev ve ihtiyaca göre Silâhlı Kuvvetler komutanlıklarınca tâyin edilir. Yirmi iki (Kara ve Deniz için onyedi) uçuş yılını tamamlama-

MADDE 3. — Millî Savunma Komisyonunun 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millî Savunma Komisyonunun 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

onyedi) uçuş yılını tamamlamış bulunan pilotların teşkilât, kadro ve materyal durumuna göre, hazırlanacak talimatname esasları içinde uçuculuk statüsü baki kalmak şartı ile uçuş mecburiyeti aranmayabilir.

Uçuşla ilgili olmıyan, yurt dışı daimî görevlere tâyin edilen uçucular bu görevleri müddetince yıllık uçuş saati mükellefiyetinden muaf tutulurlar. Bu müddetler uçuş hizmet süresinden sayılır. Ancak, bu gibi personelin yurttan ayrılma tarihini takibeden aybaşından itibaren uçuş tazminatları kesilir.

MADDE 5. — Pilot ve uçuş ekibi personelinin aylık tazminatlarını alabilmeleri için vazife ve hizmetlerle ilgili istekleri lâıyık ile yerine getirmedikleri yolunda bir yıl içinde emrinde çalıştığı en yakın iki üst derece âmirlerinin imzasını havi yazılı iki ihtar veya aylık bir fena faaliyet raporu almamış olmaları şarttır. Bu şartı yerine getirmiyenlerin tazminatlarının yüzde ellisi tebliğ tarihini takibeden aybaşından itibaren kesilir. Bu kesiliş durumunu düzelttiğine dair en yakın iki üst derece âmirlerinden müspet kanaat raporu alıncaya kadar devam eder. Kesilen tazminat, müspet kanaat raporunu aldığı tarihi takibeden aybaşından itibaren yeniden ödenmeye başlanır.

MADDE 6. — Uçuş yıpranma hizmetinin hesabı :

Disiplinsizlikten gayri sebeplerle uçuştan gayri hizmetlere nakledilen uçuş personeline yıpranma tazminatı ödenir

miş bulunan pilotların teşkilât, kadro ve materyal durumuna göre, hazırlanacak talimatname esasları içinde Uçuculuk Statüsü baki kalmak şartı ile uçuş mecburiyeti aranmayabilir.

Uçuşla ilgili olmıyan, yurt dışı daimî görevlere tâyin edilen uçucular ve görevleri müddetince yıllık uçuş saati mükellefiyetinden muaf tutulurlar. Bu müddetler uçuş hizmet süresinden sayılır. Ancak, bu gibi personelin yurttan ayrılma tarihini takibeden aybaşından itibaren uçuş tazminatları kesilir.

MADDE 5. — Pilot ve uçuş ekibi personelinin aylık tazminatlarını alabilmeleri için vazife ve hizmetlerle ilgili istekleri lâıyık ile yerine getirmedikleri yolunda bir yıl içinde emrinde çalıştığı en yakın iki üst derece âmirlerinin imzasını havi yazılı iki ihtar veya aylık bir fena faaliyet raporu almamış olmaları şarttır. Bu şartı yerine getirmiyenlerin tazminatlarının yüzde ellisi tebliğ tarihini takibeden aybaşından itibaren kesilir. Bu kesiliş durumunu düzelttiğine dair en yakın iki üst derece âmirlerinden müspet kanaat raporu alıncaya kadar devam eder. Normal tazminat, müspet kanaat raporunu aldığı tarihi takibeden aybaşından itibaren ödemeye başlanır.

MADDE 6. — Hükümet tasarruflarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millî Savunma Komisyonunun 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Hükümet tasarruflarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

ve bu tazminatın hesabında aşağıdaki esaslar göz önünde tutulur.

Uçuş hizmet sürelerinin hesabında başlangıç tarihi; okul veya kurslarda, ilk uçuşa başlanılan tarihtir. Uçuştan ayrılma tarihi ise, durumlarına göre :

- a) Uçuş Kıymetlendirme kurulu kararlarının tasdik tarihi,
- b) Hava Sıhhi Heyet raporunun tasdik tarihi,
- c) Arzuları ile ayrılanların dilekçe tarihidir.

Başlangıç ve uçuştan ayrılma tarihi arasındaki süre, uçuş hizmet süresidir. Altı ay ve daha yukarı müddetler tam yıla iblâğ edilir, noksanı nazara alınmaz.

Sekiz yıllık uçuş hizmetini tamamlayan ve disiplinsizlikten gayrı bir sebeple uçuştan ayrılan pilotlara albay maaşının yüzde onikisi aylık yıpranma tazminatı olarak verilir. Ve her fazla uçuş yılı için albay maaşının yüzde ikisi ilâve olunur.

Onbeş yıllık uçuş hizmetini tamamlayan uçuş ekibine (Harita uçuş ekibi için bu süre oniki yıldır.) Albay maaşının yüzde onüçü (oniki yıllık harita uçuş ekibi için yüzde onu) aylık yıpranma tazminatı olarak ödenir. Ve her fazla uçuş yılı için albay maaşının yüzde biri ilâve olunur.

MADDE 7. — Kaza ve sıhhi sebeplerle ayrılanlara ödenecek yıpranma tazminatı :

- a) Uçuş hizmetine ait vazifeler esnasındaki kaza veya diğer sıhhi sebepler neticesinde hava tebdili veya muvakkaten uçuştan gayrı hizmetlere nak-

MADDE 7. — Hükümet tasarrusının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Hükümet tasarrusının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

ledilen pilotlara ve uçuş ekibi personelinden kaza ve diğer sebepler neticesi hava değişimi alanlara iki yıl müddetle bu kanundaki aylık uçuş hizmet tazminatı ödenir. Bu süreler uçuş hizmetinden sayılır. İki seneden fazlası için dördüncü maddenin birinci paragrafı uygulanır. Bunlar tekrar vazifeye başladıklarında diğer şartları haiz iseler, tazminatları ertesi aybaşımdan itibaren ödenmeye devam olunur.

b) Beş uçuş yılı içinde uçuş hizmetine ait vazifeler esnasındaki kazalarda veya diğer sıhhi sebeplerle, hava sıhhi heyet raporuna müsteniden daimî olarak yer hizmetine nakledilen pilotlara albay maaşının yüzde onikisi, ve uçuş ekibi personeline albay maaşının yüzde sekizi aylık yıpranma tazminatı olarak ödenir. Beş uçuş yılını mütaakıp yıllarda pilotlara her uçuş hizmet yılı için albay maaşının yüzde ikisi, uçuş ekibi için yüzde biri ilâve edilir.

MADDE 8. — Sakatlık ve şehitlik tazminatı :

Pilot ve uçuş ekibi personeli ile hangi meslek ve sınıftan olursa olsun vazifeli olarak uçuş hizmet faaliyetlerinden veya paraşüt atlayışlarından mütevellit sakat kalanlara ve bu sebepten görevlerinden ayrılma mecburiyetindekilere albay maaşının beş katı, hizmetten daimî olarak ayrılanlara yedi katı ve şehit olanların maaşa müstahak dul ve yetimlerine, yoksa kanuni mirasçısına oniki katı bir defaya mahsus olmak üzere tazminat olarak verilir.

MADDE 8. — Hükümet tasarruflarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Hükümet tasarruflarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Millî Sa. Ko.

Plân Ko.

MADDE 9. — Sefer ve fevkalâde hallerde uçucu ihtiyaçlarını karşılamak üzere celp ve temin edilen subay ve assubaylar uçuşla ilgili kurs ve okullarda eğitime tâbi tutulur. Bu esnada ilgili cetveldeki birinci uçuş yılına ait uçuş tazminatını alırlar. Kurslardan ve okullardan mezuniyeti mütaakıp Silâhlı Kuvvetler içinde veya dışında geçmiş uçuculuk hizmet yılları da nazarı itibara alınarak uçuş tazminatı ödenir.

MADDE 10. — Bu kanunla verilen tazminatlara; 7244 sayılı Kanunun dördüncü maddesi ile 24 . 2 . 1961 tarih ve 263 sayılı Kanunun aynı maddeye mütedair hükümleri tatbik edilmez.

MADDE 11. — Bu kanuna ek cetvele göre ödenen aylık tazminatlar aylıklarla birlikte ödenir.

MADDE 12. — 9 Haziran 1952 tarih ve 5950 sayılı Uçuş Tazminat Kanunu ile bu kanunun bâzı maddelerini değiştiren ve iki muvakkat madde eklenmesine dair 7345 sayılı Kanun ve 6725 sayılı Jet Uçuş Hizmetleri Tazminat Kanunu (1 nci (c) fıkrası hariç) yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. —

a) Pilotların almakta oldukları uçuş tazminatı, pilotların ilk uçuşa başlama tarihleri ile bu kanunun yürürlüğe girişine kadar geçen uçuş hizmet yılları hesab edilerek pilotun uçuş hizmeti cetveldeki yüzde nisbetine intıbak ettirilmek sureti ile ödenir.

MADDE 9. — Hükümet tasarısının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Bu kanunla verilen tazminatlara; 7244 sayılı Kanunun 3 ve 4 ncü maddeleri ile 24 . 2 . 1961 tarih ve 263 sayılı Kanunun aynı maddelere mütedair hükümleri uygulanmaz.

MADDE 11. — Hükümet tasarısının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Hükümet tasarısının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Hükümet tasarısının geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Hükümet tasarısının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millî Savunma Komisyonunun 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Hükümet tasarısının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Hükümet tasarısının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Hükümet tasarısının geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

b) Uçuş ekibinin almakta oldukları uçuş tazminatı, ilk uçuşa başlama tarihi ile bu kanunun yürürlüğe girişine kadar geçen uçuş hizmet seneleri hesab edilerek cetveldeki yüzde nisbetlerine intibak ettirilmek suretiyle ödenir.

c) Bu hesaplamada altı ay ve daha fazlası bir yıla iblâğ edilir. Noksanı nazara alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. —

a) Bu kanunun yürürlüğe giriş tarihinde 6725 sayılı Kanunun üçüncü maddesi ve dördüncü maddesinin (b) fıkrasına ve 7345 sayılı Kanunun üçüncü maddesi ve (a) ve (b) fıkralarına ve muvakkat dördüncü maddelerine göre tazminat alanların bu tazminatları aynen ödenmeye devam olunur.

b) 5950 sayılı Kanunun geçici birinci ve ikinci maddelerine göre tazminat alanların bu tazminatlarının aynen ödenmesine devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 3. —

5950 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ve 7345 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihler arasında tayyare kazaları neticesinde :

Sakat kalarak diğer hizmetlere nakledilmiş pilot ve uçuş ekibi personelinden 6725 sayılı Kanunun dördüncü maddesi (c) fıkrasınca ve 7345 sayılı Kanunla değiştirilen 5950 sayılı Kanunun dokuzuncu ve 7345 sayılı Kanunun muvakkat beş ve altıncı maddelerine göre tazminat almamış olanlara on bin lira tazminat verilir.

Şehit olan pilot ve uçuş ekibi personelinin dul ve yetimle-

GEÇİCİ MADDE 2. —

a) Bu kanunun yürürlüğe giriş tarihinde 6725 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi ve 4 ncü maddesinin (b) fıkrasına ve 7345 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi ve bu maddenin (a) ve (b) fıkralarına ve muvakkat 4 ncü maddelerine göre tazminat alanların bu tazminatları aynen ödenmeye devam olunur.

b) 5950 sayılı Kanunun geçici 1 nci ve 2 nci maddelerine göre tazminat alanların bu tazminatlarının aynen ödenmesine devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 3. —

5950 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile 7345 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihler arasında tayyare kazaları neticesinde :

Sakat kalarak diğer hizmetlere nakledilmiş pilot ve uçuş ekibi personelinden 6725 sayılı Kanunun 4 ncü maddesi (c) fıkrasınca ve 7345 sayılı Kanunla değiştirilen 5950 sayılı Kanunun 9 ncu ve 7345 sayılı Kanunun muvakkat 5 ve 6 ncü maddelerine göre tazminat almamış olanlara on bin lira tazminat verilir.

Şehidolan pilot ve uçuş ekibi personelinin dul ve yetimle-

GEÇİCİ MADDE 2. — Millî Savunma Komisyonunun geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Millî Savunma Komisyonunun geçici 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

rinin, yoksa kanuni mirasçılarının almış oldukları şehit tazminatı yirmi bin liradan az ise, bu tazminat yirmi bin liraya iblâğ edilerek verilir.

MADDE 13. — Bu kanun yayımını takibeden ay başından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 14. — Bu kanun hükümlerini yürütmeye Millî Savunma ve Maliye Bakanları yetkilidir.

15 . 11 . 1962

Başbakan
İ. İnönü

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı
E. Alican

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı
H. Dinçer

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı
T. Feyzioğlu

Devlet Bakanı
A. Ş. Ağanoğlu

Devlet Bakanı
R. Aybar

Millî Sa. Ko.

lerinin, yoksa kanuni mirasçılarının almış oldukları şehit tazminatı yirmi bin liradan az ise, bu tazminat yirmi bin liraya iblâğ edilerek verilir.

MADDE 13. — Hükümet tasarısının 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Bu kanunu Millî Savunma ve Maliye Bakanları yürütür.

Devlet Bakanı V.

A. Ş. Ağanoğlu

Adalet Bakanı

A. K. Yörük

Millî Savunma Bakanı

İ. Sancar

İçişleri Bakanı

H. O. Bekata

Dışişleri Bakanı

F. O. Erkin

Maliye Bakanı

F. Melen

Millî Eğitim Bakanı V.

B. Ecevit

Bayındırlık Bakanı

İ. Seçkin

Plân Ko.

MADDE 13. — Hükümet tasarısının 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Millî Savunma Komisyonunun 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ticaret Bakanı

M. Ete

Sa. ve So. Y. Bakanı

Y. Azizoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı

O. Öztrak

Tarım Bakanı

M. İzmen

Ulaştırma Bakanı

R. Öçten

Çalışma Bakanı

B. Ecevit

Sanayi Bakanı

F. Çelikbaş

Ba.-Ya. ve Turizm Bakanı

C. T. Karasapan

İmar ve İskân Bakanı V.

R. Aybar

Hükümetin teklifine bağlı cetvel

Uçuş hizmetleri tazminat Kanununa ek cetvel

Uçuculuk müddeti (yıl)	Albay maaşına göre yüzde tazminat nisbetleri	
	1 nei sütun (Pilotlar)	2 nei sütun (Uçuş ekibi)
1	6	9
2	6	9
3	15	10
4	15	10
5	20	14
6	20	14
7	23	16
8	23	16
9	27	18
10	27	18
11	30	20
12	30	20
13	33	23
14	33	23
15	37	26
16	37	26
17	42	28
18	42	28
19	46	30
20	46	30
21	50	30
22	50	30
23	56	30

Millî Savunma Komisyonunun değiştirmesine bağlı cetvel

Uçuş hizmetleri tazminat Kanununa ek cetvel

Uçuculuk müddeti (yıl)	Albay maaşına göre yüzde tazminat nisbetleri	
	1 nei sütun (Pilotlar)	2 nei sütun (Uçuş ekibi)
1	10	9
2	10	9
3	18	11
4	18	11
5	25	13
6	25	13
7	29	15
8	29	15
9	32	17
10	32	17
11	35	19
12	35	19
13	38	21
14	38	21
15	40	23
16	40	23
17	42	25
18	42	25
19	44	25
20	44	25
21	46	25
22	46	25
23	48	25

Plân Komisyonunun değiştirmesine bağlı

CETVEL

Millî Savunma Komisyonunun raporuna ek cetvel aynen kabul edilmiştir.

